

RUDAR

GLASILO KOLEKTIVA RUDARSKO-ELEKTROENERGETSKEGA KOMBINATA
FRANC LESKOŠEK-LUKA, TITOVO VELENJE

LETO XX

PETEK, 28. NOVEMBER 1986

ŠTEVILKA 5

Celje - skladišče

D-Per
65/1986

OSREDNJA KNJ. CELJE

5000013540,5

COBISS o

KARAMATIJEVIĆ — USPON

Ob našem največjem državnem prazniku

Sprašujem se, kaj naj napišem za uvod v praznovanje našega največjega državnega praznika - dneva republike, obenem pa tudi, kako naj napišem ta uvodnik.

Ta dan je rojstni dan, vsak rojstni dan pa običajno proslavljamo.

Rojstni dan je hkrati opozorilo, da smo spet za leto dni starejši in da bi morali biti zato tudi zrelejši.

Sploh pa na našo domovino gledam kakor na ljubljeno bitje. Iskreno povedano, nanjo sem tudi ponosen in jo spoštujem.

S temi besedami sem že povedal, da ta uvodnik pišem - in ga bom do konca pisal - čustveno, z gledišča svojih osebnih spoznanj in prepričanja, z ljubeznijo.

Najprej sem omahoval, se spraševal, ali pisati čustveno ali opisovati le gola zgodovinska dejstva, potem pa sem se odločil, da ta dejstva obarvam s svojimi čustvi.

Nikoli ne bo nihče mogel zanikati resnice, da ima vsak človek svojo domovino, da je pripadnik nekega naroda, četudi je mogoče brez doma, večni popotnik in brez državljanstva. Občutek pripadnosti svoji družini, svoji občini, svoji domovini nekaj pomeni. Pomeni, da sem del teh skupnosti, pomeni, da tem skupnostim pripadam s srcem in zavestjo, da sprejemam norme in pravila dela in obnašanja v njih.

Samo ljudje s tem občutkom, z ljubeznijo in predanostjo domovini in skupnostim ljudi v njej, so premgli moč in pogum za organizacijo boja in vključitev v revolucijo za zmago nad fašizmom in nacizmom, za zmago pravice, za poraz vsega, kar je tlačilo človeka.

Vse naše življenje in vse težko in hudo v našem današnjem življenju nam mora misli voditi nazaj, nazaj v čase revolucije; obrniti in obračati moramo liste naše preteklosti, zgodovine, spoznati razmere in vzroke za nastanek potrebe po revoluciji in spremembi družbenega reda. Hudi in težki so bili tisti časi. Zaradi splošne bede, pomanjkanja in tlačenja se je med delavstvom in veliko večino kmečkega življa predvojne Jugoslavije čedalje močneje oglašalo nereseno narodnostno vprašanje, ki je v naši ožji domovini z vso ostrino udarilo na dan ob napadu naci-fašističnih držav in njihovih zavznikov na Jugoslavijo; takrat, ko je aprila 1941 Hitler v Mariboru dejal: "Napravite nam to deželo zopet nemško!"

PIVO KARAMATIJEVIĆ - VZPON

Naprej na strani 2!

Vsem delavcem v našem kombinatu in upokojencem, ki so delali
v organizacijah, združenih v naš kombinat,

iskreno čestitamo za dan republike 29. november!

Samoupravni organi in družbenopolitične organizacije REK Franc Leskošek-Luka, Titovo Velenje

Raznarodovanje se je v tistih hudih dneh enako brutalno začelo tudi drugod po Jugo slaviji. Nič lažje ni bilo tudi v predelih izvajanja nasilnega čiščenja naroda.

Sreča je, da smo imeli takrat dobre in sposobne ljudi, združene v komunistično partijo; ljudi, ki so zmogli strniti napred ne sile večstrankarskega sistema v narod noosvobodilno fronto in začeti oborožen upor zoper okupatorja in domače kvizlinge. Ko je naci-fašizem bil na vrhuncu svo je moči in zmag, je pri nas, na Balkanu, napredovala nova revolucija - ljudska, delavska - in ustvarjala s terenskimi, mestnimi in rajonskimi narodnoosvobodilnimi odbori temelje nove, svobodne države.

26. in 27. novembra 1942 je bilo v Bihaću prvo zasedanje Avnoja. To je bil poleg vojaškega tudi politični posvet o partizanski vojski in krepitvi moči narodnoosvobodilnega boja in ljudske oblasti na osvobojenem ozemlju.

Kočevski zbor narodnih poslancev od 1. do 3. oktobra 1943 je bil prvi parlament slovenskega naroda. Na njem je bil izvoljen slovenski narodnoosvobodilni svet, ki je organiziral in vodil izvajanje ljudske oblasti na osvobojenem ozemlju v Sloveniji. Ustanovljena so bila ljudska sodišča in izvoljeni delegati za II. zasedanje Avnoja 29. in 30. novembra 1943 v Jajcu. Na tem zasedanju je Avnoj postavil Nacionalni komite osvoboditve Jugoslavije, zaječnil federativni odnos med narodi Jugoslavije po njeni osvoboditvi, sprejel sklep o priključitvi Istre, Slovenskega primorja in delov Hrvaškega primorja Jugoslaviji in sploh položil temelje novi, demokratični in federativni Jugoslaviji.

Tako se je v času hudih bojev rodila nova Jugoslavija. Predsednik Avnoja dr. Ivan Ribar je na njegovem zasedanju v Jajcu zvedel, da sta mu v boju padla oba sina - Ivo Lola in Jurica.

Z določitvijo poti nove Jugoslavije na II. zasedanju Avnoja se boji na naših tleh niso oblačili, čeprav je to zasedanje potekalo že v času po kapitulaciji Italije. Nemško nasilje je ob pomoči ustašev, četnikov, nedičevcev, domobrancev, bele garde pa Bolgarov in Madžarov ter še drugih bilo še hujše. Ofenzive so bile obsežnejše, in še bolj krčevite so bile sovražnikove sile. Vendar naša vojska je rasla. Potrebovali pa smo zato tudi več orožja, več bojne opreme, več zdravil in tudi več živil in oblačil. Ob vsem tem pa se Sovjeti niso mogli sprijazniti z našo odločnostjo, da samostojno opredelimo državno ureditev nove Jugoslavije. In tudi Zahodu ni bilo vseeno, da je bila kralju prepovedana vrnitev v Jugoslavijo in tako povsem spremenjena smer razvoja njene državne ureditve.

Samo Sovjeti in Poljaki so med zavezni-ki proti silam Osi imeli več padlih in drugih človeških žrtev med drugo svetovno vojno kakor Jugoslavi. Kljub temu smo bili Jugoslavi ves povojni čas v svetu zapostavljeni. Res je, da smo se opredelili za demokratično, socialistično druž-

beno ureditev in za neodvisnost od kogarkoli in bili prav zaradi tega velikokrat izpostavljeni hudim napadom in izzivom in ekonomskim blokadam. Najhuje je bilo takoj po vojni, ko je bila naša domovina še čisto izčrpana in porušena. Z Zahodom smo imeli pretrgane dobre odnose, saj so se morale naše čete, potem ko so osvobodile Trst, Gorico in velik del Koroške, od tod umakniti in prepustiti zasedbo zahodnim silam. Vzhodni zaveznički pa so nas leta 1948, v času informbiroja, začeli napadati in izzivati na mejah; poleg tega da so enostransko razveljavili vse ekonomske pogodbe z nami, pa čeprav smo po vojno obno in izgradnjo domovine programirali izključno v sodelovanju z njimi.

Do leta 1951 smo za oskrbo z osnovnimi živili, oblačili in obutvijo imeli nakaznice, "karte". Celo za dobro knjigo je bilo treba dati nekaj "točk" za obleko. Zaradi vsepšopnega pomanjkanja smo imeli uvedeno obvezno oddajo poljskih pridelkov in živine. Kako hudo je bilo biti aktivist na terenu! Koliko delovnih in življenjskih naporov sploh je zmogla generacija, nosilka revolucije in obnove. Da, tudi to obdobje bi mo-

BOGIĆ RISIMOVIĆ - DAN ZMAGE NAD FAŠIZMOM

rali proslavljati. Proslavljati delovne in politične zmage pri obnavljanju in ohranjanju svobode!

V najtežjem času smo se svobodno odločali za nove in nove poti v izgradnji ljudske oblasti in socialističnih odnosov - vse do uvedbe delavskega samoupravljanja. Nekaj dobrih kadrov je v vsakem obdobju opešalo ali se ni bilo sposobno prilagoditi novim potrebam in novemu času. Vse to pa ni moglo spremeniti naše poti humanističnega socializma. Napake smo priznavali in iskali boljše poti. Veliko smo ustvarili s svojim lastnim delom, s svojimi lastnimi naporji. Ob vseh prizadevanjih pa smo - tudi zaradi neučakanosti - napravili nekaj hudih napak. Dopustili smo - in še dopuščamo - velike naložbe v izgradnjo industrijskih objektov, ki nimajo jamstva za gospodarsko uspešno obratovanje. Nesmotno in brez odgovornosti smo najemali tuje kredite in si s tem ustvarili izredno težke gospodarske razmere, ki jih danes še kako čutimo. Veliko sredstev in naporov smo namenili razvoju družbenih dejavnosti, pri tem pa

RUDAR - INFORMATOR, glasilo kolektiva sestavljene organizacije REK Franc Leskošek-Luka, Titovo Velenje

Za izdajanje glasila skrbi uredniški odbor. Odbor sestavljata:

- delegacija samoupravnih organov in družbenopolitičnih organizacij: Peter Rezman (RLV - J. mehanizacija) - namestnik Ivan Krejan (RLV - J. mehanizacija), Jože Kotnik (RLV - J. Pesje) - namestnik Polde Rober (RLV - J. Škale), TE Šoštanj - Zinka Moškon (namestnik Stane Lipnik), ESO - Alojz Iršič (namestnica Nada Fedran), SIPAK - Tatjana Knez (namestnik Roman Rebernik), APS - Franc Krajnc (namestnik Rudi Janič), Tiskarna - Marija Boruta (namestnik Silvo Pešak), Družbeni standard - Jože Mirtič (namestnica Dragica Pohar), Zavarovanje - Franc Špegel (namestnik Anton Krajnc), DSSS SOZD REK - Peter Klemenšek (namestnica Tanja Goljar);
- delegacija delavcev in njihovih stalnih sodelavcev pri glasilu: Konstantin Kuzmin (KPO SOZD REK - odgovorni urednik), Rafael Battič (DSSS SOZD REK - glavni in tehnični urednik), Diana Janežič (DSSS SOZD REK - novinarka reporterka), Draga Lipuš (DSSS SOZD REK - novinarka lektorica), Vesna Šmergut (DSSS SOZD REK - tajnica in stavka glasila), Irena Seme-Tirnančič (referentka za informiranje v TE Šoštanj) ter predstavnik OK SZDL Velenje Ljubiša Savovič.

Predsednik uredniškega odbora: Jože Kotnik • Naslov uredništva: Titovo Velenje - Presernova 10 (I. nadstropje, soba 16/b - telefon 855 231, interno 260)

Tiska DO Tiskarna REK Franc Leskošek-Luka, Titovo Velenje (Titovo Velenje - Strbenkova 6, telefon 855 521, interno 301) • Glasilo je jemajo vsi člani kolektiva brezplačno • Izhaja po potrebi • Naklada 6 500 izvodov

PIVO KARAMATIJEVIĆ - PRI VAGONČKU

spregledali, da nam velik del šolanih ljudi ni v korist, če zanje ni ustreznega dela. Pa smo šli in gremo še dalje: vse probleme socializiramo in s tem velik del vseh obveznosti prenašamo tudi na ljudi, ki nimajo nobenih obveznosti za to.

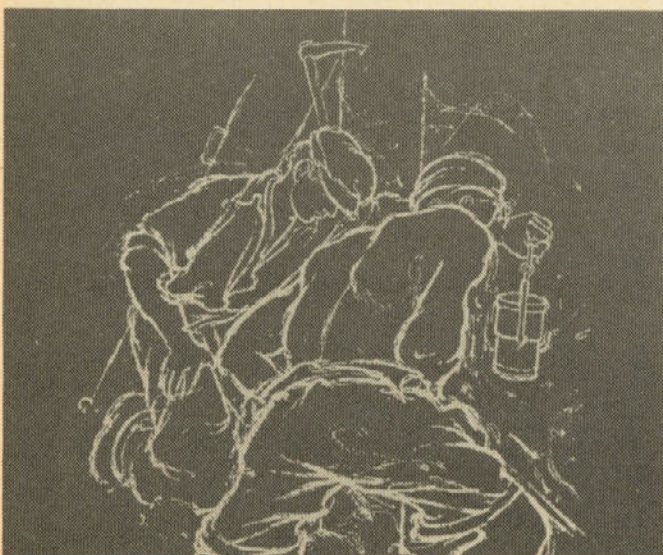
Podobne probleme imamo povsod - v vsakem okolju. Nočemo in nečemo pa spoznati hude napake, ki jo delamo s tem, da pridnega in uspešnega delavca ne nagrajujemo po njegovem delu - da velik del dohodka, ki ga ustvarijo taki delavci, združujemo in delimo tudi za nedelo. To je prehudo navzkrižje. Vendar ker imamo pri nas izredne sposobnosti, da za vse najdemo opravičilo, ga kljub temu dopuščamo.

Res je, pred nami je na kupe problemov, ki jih moramo razrešiti. Toda to ne more biti razlog, da ne bi odpravili omenjenega navzkrižja, saj njegove posledice dobivajo tudi vse večjo politično razsežnost in ubijajo vero ljudi v boljše čase.

Nekateri postajajo vse bolj glasni. Zelo glasni so žal, tudi posamezniki, ki še niso ničesar storili za to, kar imamo. Prav to nas opozarja na nalogo, da poiščemo oblike in metode za več dela; za več dela vseh v korist uveljavljanju našega ustavnega načela, da si osnovne pogoje za življenje zagotavlja vsak sam s svojim delom.

Mnogo nas je, ki povsod zatrjujemo in smo tudi prepričani, da nismo krivi za krizo, v katero smo zašli, da nismo zanjo odgovorni ali soodgovorni.

Sploh pa ko praznujemo 43-letnico naše republike, ne bi smeli biti pesimisti. Nimamo pravice pozabljati na dosežke naše revolucije, povojne obnove in oblikovanja novih družbenih odnosov, kakor da bi imeli zavezane oči. Nihče se nima pravice

PIVO KARAMATIJEVIĆ - MINERJA

sprenevedati in terjati v samoupravljanju samo pravice. Nihče nima pravice trditi, da je pri nas življenje za kogarkoli ogroženo. Tudi hudo nam ni tako, kakor tarnamo. Če že delamo primerjavo naših razmer z razmerami v drugih državah, potem moramo to primerjavo narediti pri vsem: pri delu, disciplini, socialnih razmerah in svobodi.

Rad bi, da bi vsi skupaj resnično začeli odpravljati napake, ki smo jih storili. Rad bi, da bi delo dobilo ceno, ki jo v gospodarstvu mora imeti. Rad bi, da med ljudmi zavladajo poštenje, spoštovanje in razum. Rad bi, da bi z izobrazbo napredovala kultura. Rad bi, da ne bi nikoli pozabili na žrtve in napore, ki jih je terjala pridobitev vsega, kar imamo - domovina, svoboda, možnosti za boljšo prihodnost.

Triinštirideset let šteje naša domovina. To so lepa leta. To so najboljša leta, leta moči in ustvarjanja. To je jamstvo za lepšo prihodnost nas vseh.

Vsak zase sprejmimo sklep, da bomo ustvarjali materialne dobrine, da bomo negovali človečnost v medsebojnih odnosih, da bomo gojili, kar nam bogati duha, da bomo ponosni na našo prehojeno pot in jo spoštovali, kajti to je pogoj, da bo naša prihodnost svetlejša - da bo tudi praznik pred nami res praznik!

Stane Žula

PRAZNIK REPUBLIKE

29. november je praznik
republike
in praznik vseh delovnih rok,

velike besede ob njem
naj bodo
naša naloga in dolžnost,
delovne zmage
po Jugoslaviji in svetu okrog,

bodimo vsi kot eden,
TITO,
in ne bodimo brezsrčni vojaki,
ampak nasmejani, vedri junaki,

in sonce naj sije,
kot Prešeren zapisal je,
zame in zate,
vsem nam,
da prepir iz sveta bo pregnan.

GROBELNIK MILENA
NOVE PRELOGE

NE ODLGAJ

Ne odlagaj spoznanj;
ne briši spominov
in svojih dejanj,
če si delal za danes,
za jutri,
za nas
in svobodo.

Poprimi,
zapni
in zberi moči,
ker čast ječi
in čas beži,
beži!

STANE ŽULA

Iz OZD v našem kombinatu

Uvajanje tehnološko tehničnih novosti in inovacijska dejavnost na elektrostrojnem področju v delovni organizaciji RLV

V Rudniku lignita Velenje smo bili v preteklih letih v uvajanju tehnološko tehničnih novosti in v inovacijski dejavnosti aktivni. Glavni cilj teh dveh naših dejavnosti je bil: zagotoviti uresničevanje naših proizvodnih nalog ob čim večji varnosti, humanizaciji dela v rudniku, čim manjšem fizičnem naporu vseh delavcev v njem in čim manjših stroških na tono pridobljenega premoga.

Uvajanje novosti pri odkopni mehanizaciji

Pri hidravličnem podporju za pridobivanje premoga po sistemu vertikalne koncentracije pridobivanja gre razvoj v smer uvajanja tipov tega podporja za pridobivanje premoga z enim transporterjem na odkopu.

Pri pridobivanju premoga v RLV smo tak tip podporja, izdelan pri nemški firmi Henschel (MHW), že preizkušali, ga po preizkuševanju nekoliko spremenili, modificirali, in ga bomo letos proti koncu leta ponovno vgradili.

Odkopi s tovrstnim podporjem imajo svoje dobre lastnosti, zato smo se letos lotili tehničnega sodelovanja v zvezi z njim z angleško firmo Dowty. Plod tega skupnega dela RLV-Dowty se je na risalnih deskah že rodil, za prihodnje leto v septembru pa načrtujemo, da bomo v našem rudniku že praktično preizkusili okrog 60 metrov hidravličnega podporja, izdelanega v sodelovanju s firmo Dowty. Toba tip hidravličnega podporja z dvema stojkama, kompaktnim ščitom z odprtino za nadkopno pridobivanje premoga, kratkim pomičnim stropnikom, z osnovo pod transporterjem in enim odkopnim transporterjem. Glavna novost pri tem podporju pa bo vodenje transporterja.

Vendar ker še vedno ni jasnega odgovora na vprašanje, ali so lahko odkopi samo z enim transporterjem visokoproduktivni tudi, če so večjih dolžin, RLV skupaj z ESO razvija povsem nov tip hidravličnega podporja: z dvema stojkama in dvema odkopnima transporterjema. Prototip tega podporja je že izdelan, prototipni komplet pa naj bi v jami preizkusili prihodnje leto. To bi bilo tudi prvo povsem doma projektirano in z domačimi materiali izdelano hidravlično podporje.

Ob vsem tem veliko dela terja tudi sanacija hidravličnega podporja, s katerim v RLV ruda rimo sedaj in bomo rudarili še nekaj let, ter odpravljanje tehničnih pomanjkljivosti pri tem podporju, kajti skupna dolžina tega podporja znaša kar okrog 1 100 metrov. V okviru tega dela ravno sedaj poteka preizkušanje novega načina zamika stropnega transporterja pri podporju dowty tipa 4 L 400 kN.

Glede odkopnih kombajnov kaže omeniti, da že približno dve leti obratuje v našem rudniku nov tip Eickhoffovega kombajna ESA-150 L. To je enobobenski obojestransko samozarezovalni odkopni pridobivalni stroj.

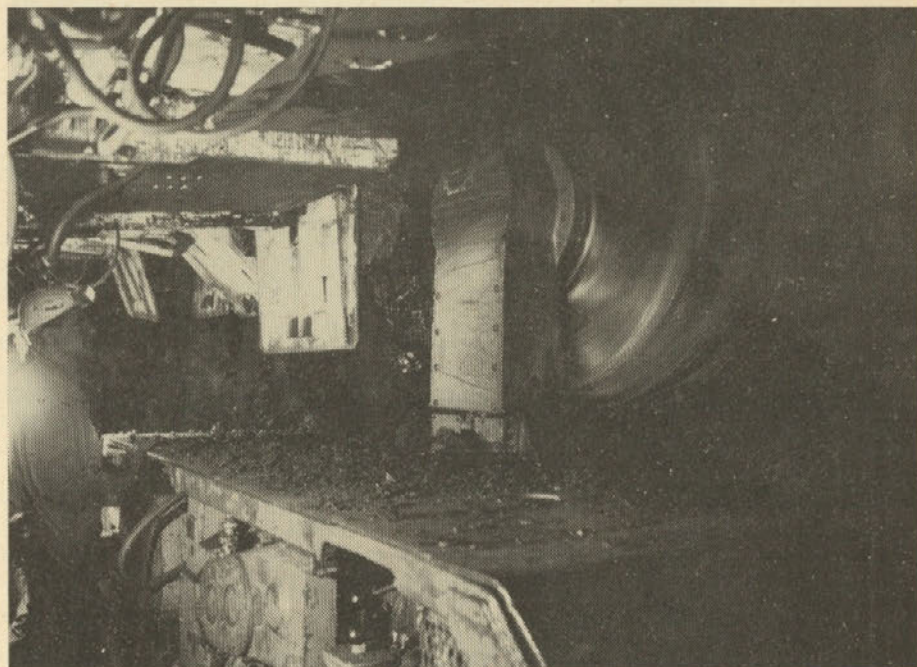
Letos smo dobili še dva takšna stroja in oba bomo vključili v proizvodnjo na odkopih z vertikalno koncentracijo pridobivanja premoga.

Torej se v bližnji prihodnosti mislimo preusmeriti na ta tip jamskih kombajnov.

Največ zastojev v proizvodnji nam povzročajo tehnične slabosti in pomanjkljivosti težkih odkopnih transporterjev.

Na osnovi lani narejene podrobne analize teh slabosti in pomanjkljivosti smo zato letos že preizkušali težki odkopni transporter z dvema verigama v sredini in ugotovili, da se takšen transporter bolje obnese.

Pri verigah za te transporterje pa prehajamo, kolikor je le mogoče, na uvožene verige najboljše kvalitete, saj do zastojev v obrato-

Glede odkopnih kombajnov kaže omeniti, da že približno dve leti obratuje v našem rudniku nov tip Eickhoffovega kombajna ESA-150 L.

vanju teh naprav prihaja predvsem zaradi trgiranja verig. Poleg tega smo uvedli uvožene tipe veznih členov verig vrhunske kvalitete.

O problematiki težkih odkopnih transporterjev smo imeli tudi širše tehnično posvetovanje z našim proizvajalcem teh transporterjev ESO in se na njem dogovorili za povsem novo konstrukcijo teh transporterjev, ki naj bi jo v ESO začeli uresničevati že v bližnji prihodnosti.

Novo pri smernih odvozi

Spričo tega, ker jamsko proizvodnjo otežujejo tudi sedanji smerni odvozi in krajsanja smernih transporterjev zaradi napredovanja odkopov, je že konstruiran tudi transporter z gumijastim trakom za avtomatsko krajsanje, ki bo v jami preizkušen prihodnje leto. Poleg tega je v razvojni fazi nov, širši smerni dvovertikalni transporter, z večjo zmogljivostjo.

Novosti na pripravi

Za izboljšanje sedanje in uvajanje nove tehnologije dela na pripravi v rudniku smo ustanovili posebno delovno skupino strokovnjakov, ki je že vsestransko preučila delovno problematiko priprav in že tudi uvedla nekaj izboljšav v delo priprav.

Cilj prizadevanj za izboljšanje odvoza premoga iz pripravskih delovišč je: odvoz premoga namesto z verižnim transporterjem s transporterjem s trakom za kontinuirano daljšanje, brez prekinitev. Takšen transporter že tudi preizkušamo, in sicer na delovišču pripravke številke 11 v jami Pesje.

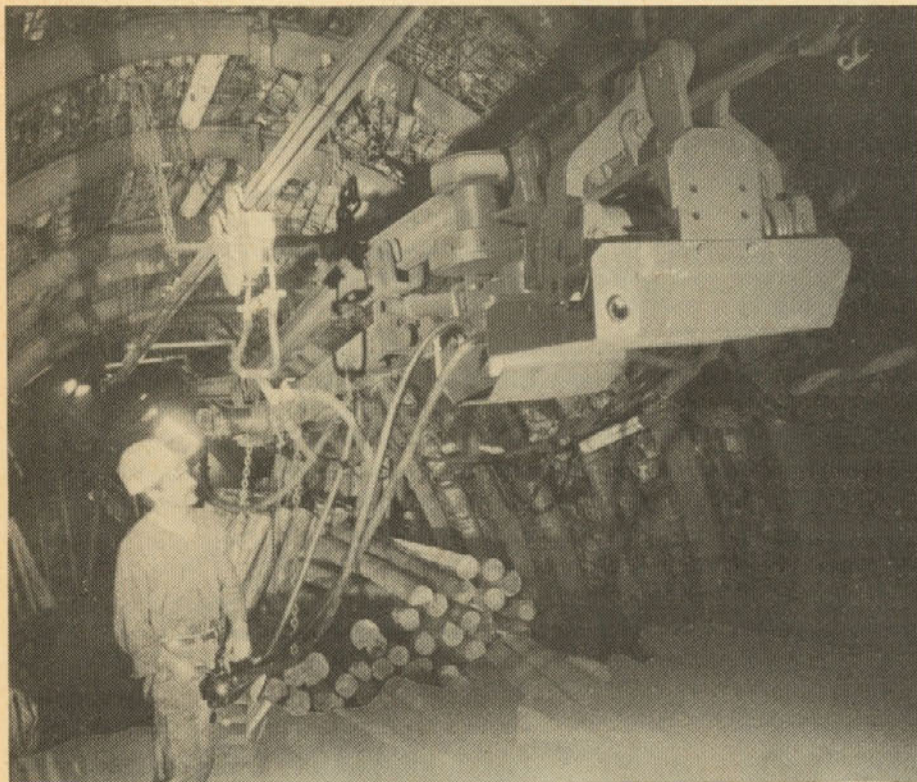
Veliko delamo tudi za izboljšanje transporta, dostave materiala na pripravka delovišča. Vendar dosedanjí poskusi dostave materiala z visečimi dieselskimi lokomotivami še ni dali zadovoljivih rezultatov, ker še ni razrešen problem transporta materiala od odlagališč dostavljenega materiala z visečimi

dieselskimi lokomotivami do delovišč - mest njegove uporabe oziroma vgraditve. Za razrešitev tega problema pa so že v pripravni žirni vlaki s hidravličnimi ranžirnimi mački in s posebnim hidravličnim podajalcem zaloke.

Posodobljanje transporta materiala v jamo in iz nje

RLV zadnja leta veliko vlaga tudi v posodobljanje transporta materiala in opreme v jamo in iz nje.

Prihodnje leto se bodo štirim visečim dieselskim lokomotivam pridružile za ta transport še tri nove kompozicije, in to za transport materiala iz področja jaška NOP (jaška v sklopu nadomestnih objektov rudnika v Novih Prelogah) v jamo Pesje. Tako naj bi prihodnje leto v jami Pesje prevažali material pretežno že po viseči tračni progji oziroma z visečimi dieselskimi lokomotivami; za pre-

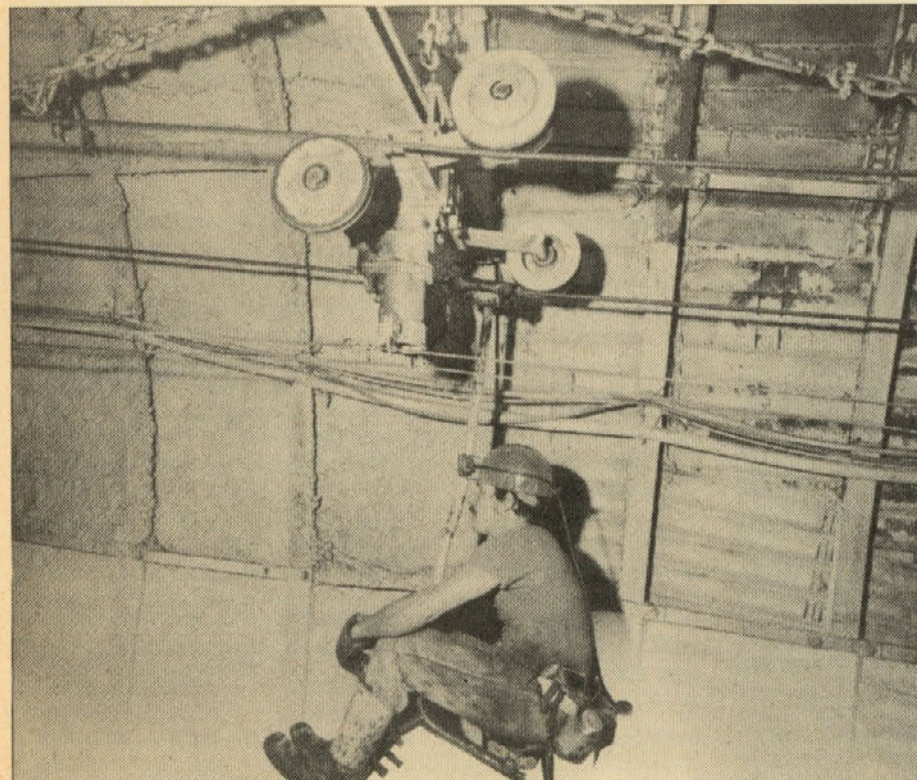
Ranžirni maček

voz materiala od odlagališč dostavljenega materiala s temi lokomotivami do delovišč, odkopov v jami Pesje, pa so tudi že dobavljeni trije kompleti elektrohidravličnih ranžirnih mačkov, s katerimi bomo začeli prihodnje leto poskusno obratovati.

Zaradi težav, ki jih povzročata pri zračenju separatno zračenih prostorov jamski trans-

port materiala z visečimi dieselskimi lokomotivami, razmišljamo tudi o uvedbi akumulatorskih visečih lokomotiv pri jamskem transportu materiala in opreme.

V transportu materiala in opreme imajo ključno vlogo tudi sistemi pakiranja, nakladanja in razkladanja tovorov, zato si v RLV prizadevamo izboljšati tudi te postopke, in to z

Sedežnica za prevoz ljudi

zasnavljanjem znanega kontejnerskega transporta kosovnega in razsutega materiala. V ta namen že izdelujemo prototipne kontejnerje-kesone za sistem transporta po tleh in po visečih vodilih.

Razvoj prevoza ljudi po jamskih prostorih

Tudi na tem področju smo v RLV dosegli napredek. Za jamo Škale že nekaj let obratuje povsem doma in iz domačega materiala izdelana sedežnica za prevoz ljudi, še ena taka sedežnica pa je zdaj v montaži za prevoz ljudi na relaciji področje NOP (nadomestnih objektov PRELOGE) - področje jame Pesje.

Druge novosti in izboljšave bolj strojne stroke

Poleg že naštetih novosti in izboljšav bolj strojne stroke smo uvedli v jamah RLV še številne druge tovrstne novosti in izboljšave, namenjene predvsem humanizaciji težkega rudarskega dela; na primer hidravlični način ropanja ločnega podporja, že marsikje dvizhne naprave na komprimiran zrak v zameno za ročne dvizhne naprave, uvajamo pa tudi take privijače za matice objemk ločnega podporja in še nekatere druge inovacije pri pripomočkih za delo.

Nove pridobitve v RLV na področju elektro stroke

Na področju te stroke je velika večina novih pridobitev v RLV povezanih s selitvijo ključnih zunanjih objektov rudniškega industrijskega središča PRELOGE v sklop NOP (nadomestnih objektov PRELOGE v Novih Prelogah).

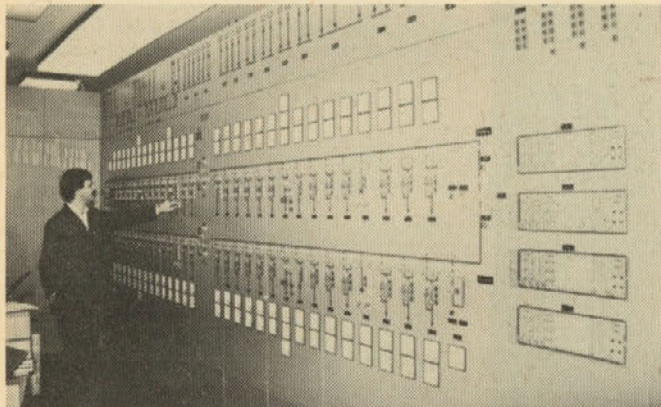
Za napajanje jam RLV z električno energijo visoke napetosti (6 kV) je bila v sklopu NOP zgrajena in tehnično prevzeta nova razdelilna transformatorska postaja - RTP 20/6 kV Nove Preloge - z instalirano zmogljivostjo 2 x 8 MVA + 3 x 4 MVA.

Projektna rešitev RTP 20/6 kV Nove Preloge (20- in 6-kilovoltne dvosistemske zbiralke, od katerih so 6-kilovoltne povezane v zanko) zagotavlja tudi ob večjih okvarah na transformatorjih oziroma električnih kabljih zanesljivo napajanje jamskih razdelilnih transformatorskih postaj, glavnih ventilatorjev in prevažnega stroja.

V sklepni fazi je že tudi izgradnja jamske visokonapetostne elektro mreže, ki se bo napajala z električno energijo iz RTP 20/6 kV Nove Preloge. Ta mreža je kabljska, posamezne jamske razdelilne transformatorske postaje pa so z RTP 20/6 kV Nove Preloge povezane najmanj z dvema kabloma (100-odstotna rezerva).

V sklopu NOP - v objektu na površini, v katerem je RTP 20/6 kV - je bila zgrajena tudi nova avtomatska telefonska centrala, ki je nadomestila jamsko avtomatsko telefonsko centralo na koti -25, in sicer zato, ker je ta centrala imela že premalo zmogljivost in bila konstruirana v izvedbi, ki ni bila protiekspluzijsko varna.

Nova ATC v sklopu NOP je zadnji dosežek v razvoju konstruiranja elektronskih telefon-

Za napajanje jam RLV z električno energijo visoke napetosti je bila v sklopu nadomestnih rudniških objektov PRELOGE v Novih Prelogah zgrajena in tehnično prevzeta nova razdelilna transformatorska postaja 20/6 kV.

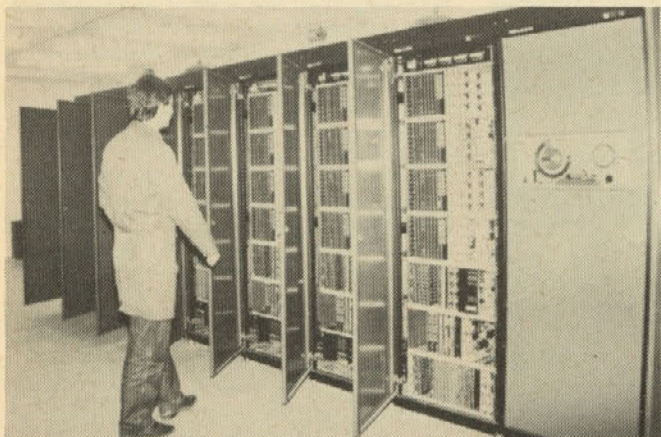
skih central v ljubljanski Iskri. To je centrala tipa SI 2000/020, z zmogljivostjo 811 internih priključkov, 72 javnih prenosnikov in 5 posredovalnih mest.

Projektirano in nato napeljeno je bilo tudi telefonsko jamsko in zunanje omrežje, navezano na novo ATC v sklopu NOP. To omrežje je zasnovano tako, da je možno vzpostaviti zanesljivo pogovorno zvezo tudi ob okvarah telefonskih kablov v posameznih jamskih odprtinah (prek prečnih zvez, varnostnih številok v ATC uprava REK).

Veliko dela smo nadalje posvetili posodobitvi in razširitvi dispečerskega centra RLV.

Za zbiranje ponudb za dobavo opreme za to med možnimi domačimi in tujimi dobavitelji je osnova doma izdelani idejni projekt. Ta postopek je sedaj že v sklepnih fazah, v začetku prihodnjega leta pa se nameravamo nemudoma lotiti izdelave investicijskega programa za ta center, realizacijo tega projekta pa pričakujemo v letu 1988.

Projekt dispečerskega centra predvideva zajemanje, prenos in obdelavo okrog 550 podatkov o varnostno-tehnoloških razmerah v jamah RLV. Zasnova tega centra pa je taka, da ga bo

V objektu v Novih Prelogah, v katerem je nova razdelilna transformatorska postaja 20/6 kV, je bila zgrajena tudi nova avtomatska telefonska centrala z zmogljivostjo 811 internih priključkov, 72 javnih prenosnikov in 5 posredovalnih mest.

možno v prihodnjih letih v skladu s potrebami razširiti.

Elektronska oprema za vadbene prostore jamske reševalne čete je projektirana in konstruirana in že tudi v začetku montaže.

Nadaljujemo tudi z deli za razširitev sistema linij signalno-govorilnih naprav, priklopljenega na nedavno dobavljeno novo centralo teh naprav, tipa WL-200. Na ta način bomo v rudniku povečali kapaciteto sporazumevanja z odkopi in glavnimi trasami jamskega transporta. Bistvena novost oziroma velika izboljšava pri tej centrali nasproti stari je, da je ne bo treba izklapljevati ob povečanih koncentracijah CH_4 na območjih, kjer potekajo njene linije.

Vzporedno s temi deli bo potekalo prilagajanje stare centralne signalno-govorilnih naprav sistema linij teh naprav, priklopljenem na novo centralo.

Letošnja novost na področju elektro stroke v RLV je tudi uvedba sistema enosmerne radijskega obveščanja za potrebe jamske reševalne postaje.

Dela imajo v novi avtomatski telefonski centrali v Novih Prelogah na pretek.

Še o novostih na celotnem elektro-strojnem področju

Zelopomembna med temi novostmi je gotovo uvedba energetske službe v okviru elektrostrojnega sektorja skupnih služb RLV. Ta služba je bila uvedena takrat, ko je TOZD RLV Jamska mehanizacija prevzela v upravljanje RTP 20/6 kV Nove Preloge, naloge te službe pa so skrb za racionalno porabo električne energije v RLV, urejevanje odnosov z dobaviteljem električne energije, odrejanje energetskega režima obratovanja in obračunavanje porabljene električne energije v RLV prek računalnika.

Elektro služba v tem sektorju pa sodeluje pri opremljanju novih v RLV na strojnem področju s potrebno elektro opremo ter pri projektiranju in konstruiranju vseh vrst elektro upravljalnih vozil v relejnih ohišjih za potrebe transporta materiala in ljudi (sedežnice, enotirne in dvotirne viseče proge, akumulatorski lokomotivski prevozi).

Za brezhibno delovanje vse jamske mehanizacije RLV je v pripravi tudi z elektronskim računalništvom podprto materialno poslovanje za nemoteno zagotavljanje rezervnih delov in opreme do priročnih jamskih skladišč ali razkladalnih mest.

S pomočjo elektronskega računalnika IBM 4130 pa se prek video terminalov že izvaja interaktivno projektiranje jamskega električnega omrežja v RLV. Za to ima elektrostrojni sektor skupnih služb RLV uporabno dovoljenje republiškega komiteja za energetiko v Ljubljani.

Poleg vsega tega so v okviru selitve zunanjih rudniških industrijskih objektov prihodnje leto na novo lokacijo predvidene nekatere tehnološko tehnične spremembe in novosti na zunanjih deponijskih prostorih za material in opremo.

Zasnovan je tudi povsem nov zunanji transport jamskega materiala in opreme - od priprave in nakladanja za transport v jamo.

Elektrostrojni sektor skupnih služb DO RLV

Vinko GOSTENČNIK, ing. strojništva
Ivo KAC, ing. elektrotehnike

UDARNIŠKA NEDELJA V NAŠEM RUDNIKU

Pred nekaj desetletji je skoraj vsak prebivalec Velenja z udarniškim delom pomagal graditi večje, lepše, boljše novo Velenje. K nastanku našega mladega mesta so udarniki takrat prispevali ogromen delež in objekti, zgrajeni v tistih časih, še vedno stojijo, rabijo svojemu namenu. Tudi udarniško delo v Titovem Velenju še ni izumrlo. Že nekaj let zapored imajo rudarji vsako leto kakšno udarniško soboto, nedeljo. Na vsaki od teh dosedanjih akcij so odkopali po 6 000 ton premoga, ga namenili za prodajo vsem tistim, ki se z njim pozimi grejejo, izkupiček od prodaje premoga pa prispevali za izgradnjo česa novega, potrebnega v naši dolini.

V nedeljo, 16. novembra, so rudarji zopet delali udarniško. Kar 1 800 se jih je udeležilo udarniškega dela; od tega 650 rudarjev tako, da so delo v nočni izmeni podaljšali za dve uri v nedeljsko jutro. Udarniško so delali tudi delavci iz zunanjih delov RLV.

Tokrat so dobiček od prodaje premoga, pridobljenega z udarniškim delom, prispevali za izgradnjo sedme osnovne šole v našem mestu, premog pa so, kot običajno, predali v široko, osebno potrošnjo.

Po opravljenem udarniškem delu smo se z nekaj udarniki zapletli v pogovore in v njih so nam povedali tole!

Zehrudin DŽAFIĆ,
kopač, zaposlen v
TOZD Izobraževanje:

"Pet let že delam pri RLV, zato današnja udarniška nedelja zame ni prva. Rudarji smo bili vedno pripravljene delati udarniško in tako pomagati vsem, ki našo pomoč potrebujejo.

Danes sem delal pri odpiranju odkopa na koti 167 v jami Škale. Delal sem v nočni izmeni in zjutraj delo podaljšal za dve uri. Ni mi bilo težko!

Z delom v rudniku sem zadovoljen. Krepko moramo delati, a tudi dobro zaslužimo."

Anton KVEDER,
kopač, zaposlen v
TOZD Jama Škale:

"V velenjskem rudniku odkopavam premog že enaindvajset let,

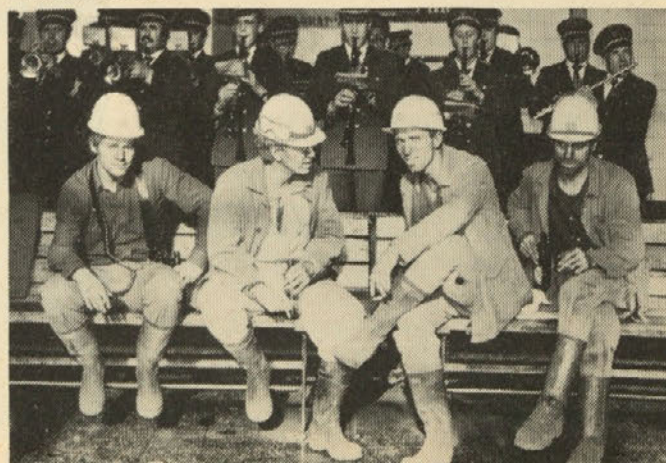
Po končanem...

udarniškem delu v "prezivnici"...

v starih Preloгах

prej pa sem osem let delal v rudniku Zabukovica. Do upokojitve me loči samo še eno leto. Včasih se mi zdi, da je že čas, da se odpravim v pokoj, včasih pa kar ne morem verjeti, da bo res že treba oditi. Rad delam v rudniku! Sedaj zamikam sekcije na odkopu dowty na koti 140 v jami Škale.

Današnja udarniška akcija je tretja, ki sem se je udeležil.

Razumem, kako težko je družinam, ki si še niso mogle priskrbeti premoga za zimo, zato sem danes tudi prišel na udarniško delo."

Ivan OSETIĆ,
rudarski nadzornik, zaposlen
v TOZD Izobraževanje:

"Doslej sem se udeležil še vsake udarniške akcije v našem rudniku. Tudi vsi moji sodelavci - delali smo v nočni izmeni - so danes delali naprej do osme ure zjutraj. To udarniško delo je potrebno tako zato, da lahko damo v široko potrošnjo več premoga in izkupiček od prodaje tega premoga za izgradnjo šole, kot tudi zato, da napredujemo z delom v naših jamah. Kajti bliža se konec leta, odkopati pa moramo še veliko premoga.

V RLV delam že štiriindvajset let in prostovoljnega dela v njem se vselej udeležim že zato, da mla di vidijo, da tudi starejši še marsikaj zmoremo. Upam, da se bodo zgledovali po nas in udarniško delali še tudi potem, ko bomo mi že upokojeni.

Vesel sem, da sem zaposlen v RLV, saj v njem znamo poskrbeti za družbeni standard zaposlenih delavcev. Poglejte samo, kako dobro je organizirano poletno in zimsko letovanje, še zlasti pa zdravstveno preventivni aktivni oddih!"

Milan JELEN,
kopač, zaposlen v
TOZD Jama Škale:

"Še nikoli doslej nisem sodeloval pri udarniškem delu v rudniku in tudi danes ne bi, če ne bi delal v nočni izmeni. Ko pa sem enkrat že bil tukaj, sem ostal še dve uri..."

Zakaj je moje mišljenje takšno?

Mislím, da ni prav, da delamo udarniško le rudarji. Zakaj pa ne organizirajo udarniških akcij tudi v drugih podjetjih? Zakaj na našo udarniško akcijo niso prišli tudi naši šefi? Pravijo, da bomo dali izkupiček od današnjega dela za izgradnjo sedme osnovne šole. Prav, a za kaj pa potem plačujemo samoprispevek?

Tudi druge nepravilnosti se dogajajo. Na primer: za dneve, v katerih smo na rednem letnem dopustu, dobimo nadomestilo OD samo za sedem ur na dan. Zakaj je tako?

Skoraj vsak rudarjem zavida mesečni zaslužek, nihče pa ne izračuna, koliko bi osebni dohodki rudarjev znesli brez dodatkov za jamsko in izmenško delo. Vsakemu, ki pravi, da imamo rudarji prevelike osebne dohodke, rečem, naj pride delat v jamo. Toda noče!"

Radislav Bačić, zaposlen
v TOZD Mizarska dejavnost:

"Dve leti sem bil rudar v jamah velenjskega rud-

Zehrudin DŽAFIĆ

Anton KVEDER

Ivan OSETIĆ

Milan JELEN

Radislav BAČIĆ

nika, potem pa sem se moral zaradi poškodbe pri delu oprijeti lažjega dela v temeljni organizaciji RLV Mizarska dejavnost.

Sedmo leto teče, odkar pomagam pri razrezovanju in zlaganju lesa v TOZD Mizarska dejavnost, in z delom v njej sem zadovoljen. Doslej sem se udeležil še tudi vsake udarniške akcije. Ker ne morem delati v jami, pač na tej akciji zunaj opravljam svoje vsakodnevno delo. Tudi veliko mojih sodelavcev je danes prišlo delat."

Muhamed HUSANOVIĆ,
zaposlen v TOZD Priprave:

"Delam pri številki priprav 106 na koti +35. Naša skupina je danes delala enako delo kot vsak drug delovni dan in tudi napredovali smo kot običajno - za 1,2 metra.

Že štirinajst let sem rudar. Rudarji trdo delamo in naše delo je tudi zelo nevarno, zato mislim, da nismo dovolj dobro nagrajeni.

Večkrat sem že bil na udarniških akcijah in še velikokrat bom, menim pa, da bi se tudi drugi delovni kolektivi v naši občini in celi republici lahko večkrat zgledovali po nas rudarjih."

Desimir ŠARAC,
kopač, zaposlen v
TOZD Priprave:

"Od leta 1983 delam pri transportu poškodovanega jamskega podporja, vmes sem služil še vojaščino, pred letom 1983 pa sem bil učenec pri RŠC v Titovem Velenju. Sem kvalificirani kopač. Mlad sem še, zato se bom še šolal. Delo v jami je res veliko lažje, odkar je mehanizirano, a še vedno je zelo naporno.

Na udarniškem delu je bilo danes veliko rudarjev. Rudarji res nismo kar tako. Vedno najdemo priložnost, da pokažemo svojo humanost, delavnost."

Vejsil FATIĆ,
kopač, zaposlen v
TOZD Priprave:

"Osem let že delam v jami, danes pa sem bil petič na udarniški akciji.

Skoraj vsak dan v tem mesecu sem bil na delu. Mlad sem še, zato utrujenosti ne čutim, ne vem pa, kakšno bo moje zdravje čez nekaj let. Nisem še videl rudarja, ki bi odšel v pokoj zdrav!

Sicer pa sem vesel, da smo rudarji danes znova pokazali, kako znamo biti solidarni."

Ivan POGORELČNIK,
poslovodja elektro službe v TOZD
Jamska mehanizacija:

"Letos bo minilo že dvajset let, odkar delam v RLV. Nobene udarniške akcije še nisem zamudil. Danes sem delal v skupini, ki je demontirala telefonske kable ob glavnih trakovih v jami Preloge. Razpoloženje pri delu je bilo res izredno in naredili smo celo več kot v običajnih delovnih dneh."

Muhamed HUSANOVIĆ

Desimir ŠARAC

Vejsil FATIĆ

Ivan POGORELČNIK

Štefan MERŠAK

Štefan MERŠAK,
poslovodja v TOZD Priprave:

"Le malokje je še toliko solidarnosti kot pri rudarjih. Rudarji smo pripravljene pomagati pri reševanju težkih razmer v elektrogospodarstvu in premogovništvu. Pripravljene smo široki potrošnji zagotoviti dodatne tone premoaga.

Razpoloženje med rudarji je bilo danes izredno delovno. Vsak je naredil, kolikor je mogel, zato smo zdaj vsi dobre volje."

Draga LIPUŠ

Delovne - poslovne možnosti - uspešnost delovne organizacije REK Tiskarna

Letos do oktobra je v tej enoviti delovni organizaciji našega kombinata, brez TOZD, "samoupravno sporazumno združevalo delo in sredstva - v družbeni lasti" povprečno 71-73 delavcev; prvo število izhaja iz ur njihovega dela (in odsotnosti od dela z nadomestilom osebnega dohodka), drugo pa iz tega, koliko jih je bilo ob koncu mesecev.

Iz zapisanega - namenoma v "visokem" politično-ekonomskem jeziku - vidimo, da je težko ugotoviti natančno število delavcev v združenem delu na materialni osnovi v družbeni lasti; sploh pa, koliko jih res dela - ves delovni čas, razen tiste dovoljene pol ure za malico, kvalitetno!

No, pa smo tam - tam, kjer čelvelj hudo žuli delavca "za krmilom" delovne organizacije REK Tiskarna, moral pa bo čimprej začeti enako žuliti tudi vse druge delavce v njej... Kvalitetno, posebno zelo zahtevno delo, izdelki - pripravljene, natisnjeni in knjigovestsko dokončani časopisi, obrzaci, tiskovine, propagandni material in drugi grafični proizvodi - to mora postati stalna skrb in cilj vsakega delavca in vseh skupaj v DO REK Tiskarna, ker drugače po besedah njenega direktorja Franja Mažgona njen nadaljnji razvoj in celo obstanek nista zanesljiva.

Nazaj povedano - kakor je v resnici dal vedeti tudi direktor: za naprejšnji obstanek in razvoj delovne organizacije morajo razrešiti svoj izjemno pereči kadrovski problem na vseh področjih dela, posebno pa na proizvodno-tehničnem.

Ni jim težko najti zadosti delavcev - težko jim je najti ustrezne delavce, s posebnimi znanji in zadostnimi sposobnostmi za kvalitetno delo vseh stopenj zahtevnosti.

Imajo kadrovske zaledje v mladih delavcih in študentih - štiriindvajsetih in srednji grafični šoli v Ljubljani in dveh, menda, na višji grafični šoli v Zagrebu. A do njihovega izšolanja, zaposlitve in usposobitve za delo "na nož" se bo nateklo preveč vode... vsem v grlo.

Takšno delo terja od njih "na nož" trg. Saj njihova delovna organizacija je poleg Sípaka v našem kombinatu edina skoraj popolnoma odvisna od trga. To je lepo vidno v deležih celotnega prihodka,

ki ga ustvarijo s prodajo svojih izdelkov različnim kupcem. Letos do oktobra - ne veliko drugače pa je bilo vsa zadnja leta v enakem obdobju - so ti deleži znašali:

1. SOZD GORENJE Titovo Velenje	58,9 %
2. REK Titovo Velenje	6,9 %
3. ŽBK Nikšić	5,9 %
4. NARODNE NOVINE Zagreb	5,4 %
5. MARLES Maribor	2,8 %
6. ZDRAVSTVENI CENTER Celje	2,7 %
7. BIROSTROJ Maribor	2,4 %
8. SKUPŠČINA OBČINE Velenje	1,5 %
Itd.	

Med temi in drugimi, manjšimi odjemalci oziroma naročniki njihovih izdelkov ni pri ustvarjanju njihovega celotnega prihodka svobodne menjave dela in odnosov uporabnik - proizvajalec, temveč trg s povpraševanjem, ponudbo in (ostro) konkurenco; torej odnosi (zahteven) kupec - (bolj ali manj popustljiv) trgovec.

Nekakšno svobodno menjavo dela pri ustvarjanju celotnega prihodka poznajo le v odnosu do delovne skupnosti skupnih služb našega kombinata, in še ta je bolj okrnjena in se jim pri poslovnih stroških pokaže draga; veliko bolj kot delovnim organizacijam v kombinatu z drugačnim glavnim načinom ustvarjanja celotnega prihodka; bodisi v odnosih proizvajalec-uporabnik ali proizvajalec-trgovec država, kakor bi lahko bolj točno rekli za energetske delovne organizacije.

Mogoče je v tem pisanju z vidika ekonomistov narejena kakšna strokovna napaka. Vendar če je, je z namenom, da bi v drugih delih kombinata uvideli, da ta naša delovna organizacija ustvarja celotni prihodek veliko težje - poleg Sípaka - kakor druge delovne organizacije v kombinatu in da bi to navsezadnje lahko morda malo upoštevali tudi pri ceni njene svobodne menjave dela z delovno skupnostjo skupnih služb kombinata.

Veliko težje ustvarjajo celotni prihodek preprosto zato, ker zaradi omenjenega kadrovskega problema ne zmorejo ostre konkurence na trgu grafičnih proizvodov in se tako morajo sprijazniti z manj zahtevnimi povpraševalci po izdelkih, ki jih imajo na svojem proizvodnem programu. To pa so večinoma povpraševalci, ki imajo stalne težave s svojo plačilno sposobnostjo in jim zato tudi dobljene izdelke plačujejo z velikimi težavami. S tem pa je krog sklenjen: težave s plačilno sposobnostjo se prenesejo nanje, njihovo delovno organizacijo!

Za premostitev likvidnostnih težav so resda letos dobivali znatno pomoč SOZD REK v ugodnejših kreditih za obratna sredstva, kot so bančni. Kljub temu pa so morali prodati še nezapadle menice, da so nekako prebrodili finančne težave. Za radi tega pa so bili veliko bolj kot lani obremenjeni z meničnimi obrestmi. In še vrsta drugih stroškov se jim je povečala veliko bolj - uvoženi filmi za njihove potrebe na primer kar za 300 % - kot cene njihovih izdelkov (v povprečju za 57 %).

Seveda so se poskušali izviti iz težav na različne načine. Uspelo jim je nekoliko dvigniti delovno storilnost, veliko hitreje kakor lani obračati zaloge materiala in tako dalje, a na koncu koncev so imeli čistega dohodka in razpoložljivih sredstev za osebne dohodke premalo za zadovoljstvo.

Tričetrletno poslovno poročilo
direktorja delavcem - izredno izčrpno opozorilo

Tako izčrpnega, kritičnega in skrbno sestavljenega poslovnega poročila, kakor ga je za obravnavo rezultatov poslovanja letos v prvih treh četrtinah leta pripravil delavcem delovne organizacije Tiskarne njen direktor Franjo Mažgon, v našem kombinatu že lep čas nismo videli. Zato je prav, da za sklep tega članka, za pripravo katerega smo se sicer z direktorjem Mažgonom sestali posebej v uredništvu našega glasila, objavimo še nekaj odlomkov iz tega poročila!

Razlika med stvarnim delom in leporečjem je bila pri marsika-

Direktor DO REK Tiskarna Franjo MAŽGON med pogovorom v uredništvu našega glasila za ta članek

terem delavcu v delovni organizaciji prevelika.

Obremenitev z odgovornostjo za delo in ustrezne medsebojne odnose delavcev je za nekatere bila že kar neznosna.

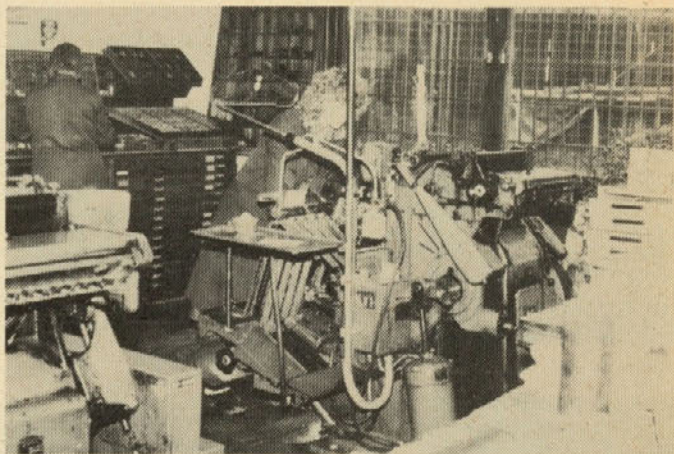
Pobud za sistemske spremembe in idej za inovacije je bilo v delovnem kolektivu premalo.

V večina predlogov za izboljšanje dela je zadevala le delo sodelavcev in ne tudi nasprotno - delo predlagateljev teh predlogov.

Za nove ideje se nismo vedno najbolj ogrevali; s težavo smo jih dojemali in sprejemali.

Vodstveni delavci se preveč morajo ukvarjati s čisto proizvodnimi oziroma izvajalskimi deli, namesto da bi res izvajali vodstvene naloge.

Nesprejemljivo je, da naj bi tudi o ukrepih čisto poslovodne narave pred začetkom njihovega izvajanja razpravljali z vsakim.

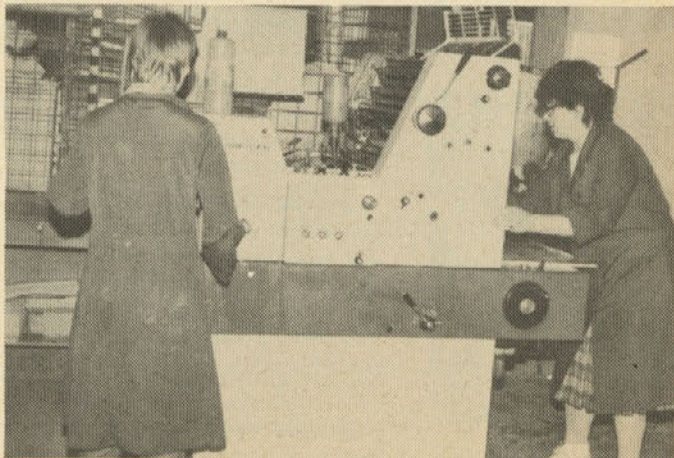
Iz strojnice tiskarjev in

tiskark v naši delovni...

organizaciji Tiskarni

Sicer pa bi to bilo tudi nesmotrno, saj primeri takih razprav niso prispevali k izpopolnitvi zastavljenih poslovodnih ukrepov.

Ponovno bomo morali, in to po hitrem postopku, uvesti sistem ugotavljanja in vrednotenja osebne uspešnosti pri delu, ki smo ga ukinili iz prepričanja, da zaradi njega prihaja do hudih trenj med posameznimi delavci.

Pred nami je naloga, da sprejmemo trifazni program ukrepov za odpravo slabosti pri našem delu in poslovanju; program, v katerem bo določeno, katere slabosti bomo odpravili in kako v fazah: do konca leta 1986, do aprila leta 1987 in do konca leta 1987.

Treba bo razmisliti tudi, ali naj se s prodajo svojih proizvodov umaknemo iz nesolventnih, plačila računov nezmožnih področij; na primer v Črni gori.

Zagotavljanje razvoja naše delovne organizacije je pomembno tudi zato, ker smo nosilci razvoja grafične dejavnosti v občini Velenje in v njej pokrivamo okrog 25 % vseh potreb po grafičnih proizvodih in storitvah.

Sicer pa kadrovski problem ni pereč samo za nas, tem več za vso jugoslovansko grafiko; gotovo tudi zato, ker nihče ni predvidel velikega odliva kadrov iz nje v kratkem razdobju zaradi upokožitev ljudi.

Čeprav je problematika nadaljnega razvoja naše delovne organizacije zelo huda in zapletena, pa zaradi tega ne čutimo posebnih problemov pri zagotavljanju družbenega standarda naših delavcev; tudi pri reševanju stanovanjskih vprašanj ne - le znatnejše bi morale biti regresiranje letovanj, ki jih ne organizira delovna skupnost REK Družbeni standard, ker je za to interes delavcev velik.

V glavnem smo zadovoljni tudi z vsemi skupnimi službami SOZD REK; od službe za stanovanjsko izgradnjo in izobraževalne službe do nabavne službe.

Za tekočim trakom v knjigovoznici...

Še nekaj kazalcev uspešnosti poslovanja DO REK Tiskarna v obdobju januar-september 1986

Celotni prihodek je znašal 340,6 milijona dinarjev (208 % doseženega v enakem obdobju lani in 123 % načrtovanega).

Dohodek je znašal 124,7 milijona dinarjev (200 % doseženega v enakem obdobju lani in 112 % načrtovanega).

Čisti dohodek je znašal 91,5 milijona dinarjev (199 % doseženega v enakem obdobju lani in 108 % načrtovanega).

Za osebne dohodke je bilo razporejenih 81,9 milijona dinarjev (228 % v ta namen razporejenega čistega dohodka v enakem obdobju lani in 120 % načrtovanega zneska).

Povprečni čisti mesečni osebni dohodek je znašal 90 810 dinarjev (207 % doseženega v enakem obdobju lani in 124 % načrtovanega).

OGLASI

Prodajam rabljene smuči ELAN, dolge 160 cm, vezi zanje in smučarske čevlje št. 37. Cena po dogovoru.

INFORMACIJE: vsak delovni dan dopoldne prek telefona (063) 855 231, interno 260.

Prodajam prenosni radio s kasetofonom in lovski lok COMPOUND.

INFORMACIJE: vsak delovni dan dopoldne prek telefona (063) 855 231, interno 260.

Prodajam barvni televizor GORENJE, star 7 let. Cena od 150 000 - 160 000 dinarjev.

INFORMACIJE: vsak dan zvečer prek telefona (063) 857 950.

naše delovne organizacije Tiskarne

Uredništvo

FILIP LEPI

(kolaž kot kolaž)

nevesela pesem

... elegija,
saj mi oprostiš,
če sem nejevoljen danes,
ko je mraz in jesenski dež prši,
nič več bojevitosti ni v meni - strahopetcu,
vdajam se in izdajam boj tistih, ki so mi zaupali,
polagali na srce vroče želje in svoj neuspeh;
še več bolesti, še več grenkobe in poraza
za vsak nov predlog in dnevni red, za neizpolnjeno spremembo,
za vsako izrabljeno besedo, ki jo vržem v veter...

Zadostovalo bo, živel boš, a lahko bi bolje izbral!

Oh, kako sem spet zaljubljen!
Bilo mi je sedem let, nekaj mesecev, ko sem se prvič močneje navezal nase, vzljubil svojo bistro glavico in se zatreskal vase. Že res, da sem se že od nekad rad imel, ko nisem niti dobro vedel za svoj obstoj in sem kot rastlina le črpal in hotel več, še več zase. Dajali so mi piti mleka in brisali ritko, komu je niso, ali takšne kot meni... oh, ne vem, tako rad se imam. Rasel sem ob blagoslovihih tet in stricem in močno vaško sonce mi je vedno znova, vsake pomladi neskončno prikupno pobarvalo rdeča lička v rjavi obraz. No, dočakal sem šolska leta, tisto jesen, ko sem prvič stopil izza blatnih luž in peskovnikov strmih vinogradov pred strogo obličje otročjega živčavega žvrgolenja, ki daje merila: kdo je najlepši, komu večkrat žogo v roke, komu v obraz, kdo bo poleg koga sedel, kdo komu za vrat.

V zadnji vrsti je sedela Ida z zafrknjenim noskom, od katerega so v vsako stran kot sence izpod bukovja, kjer se najdejo gobani, plesale prikupne pege. Prvič sem jih videl. Ves čas je gledala samo mene, in ko sem jo strumno prihlače domov, sem se zazijal v zrcalo od same velike zaljubljenosti in svoje lastno trupelce. Zapeklo me je v očeh, ko sem se zazrl v svoje nebeško modre, sanjave oči in najraje bi objel svojo podobo od rame do rame, da ni, žal, v starem ogledalu premogla le dveh dimenzij.

Oh, kako lepo je biti v močni veri takrat ljubil, vse več hrepenenja sem čutil v sebi, za več neutolažljivih pogledov, ki so spet sadili v meni oaze, kamor butajo valovi ljubezenskega zmagoslavja, razpokanih ustnic feni saharški. Nevzdržno, in kot pride pesek v oči in žge, se je v mojih prsih utrjevala le meni lastna ljubeča misel. Tako rad sem se imel.

Dekleta so koprnela in se pršela v meni, vsak "njen" pogled mi je povedal, da sem se vreden. Srečen sem na skrivni rendes-vous prišel, in ko me je objela, sem se izstopil in gledal, kako njene ročice božajo moja ramena, moja lica gladi le njen dih ter poljub, in ko sem se opazoval, sem bil objekt njenega rotenja, božanja, dotikov in svojega čaščenja.

Templjarji so bili mogočen red, na jeklena prsa so kovali si zlato, na ožuljenih laktih so jim slonele dišeče ljubice v samopotrjevanje, v potvaro! Več je kdo imel priležnic sladkih, raje je hodil v svoj tempelj, globlje se je spoštoval. Sam sem hodil k jezu in se čudil, slonel sem kakor vrba, ki se češe v reki, nad jezercem in nisem gledal rib. Popasel sem zatečne police višje k nebu, v svetišču, kjer sem se občudoval, pred oltarjem, na katerem sem sedel.

Hodili smo na Morje, da bi nas občudovale tujke. Reve niti same niso vedele, zakaj čepijo na terasah bučno okrašenih hotelov in čakajo na veter, tople sape opalnih princev, dokler nisem prišel jaz. Res, da so plesale z drugimi, a le zato, da se pokažejo na haremskem plesišču, da zvem za njih in jih morda opazim. Ne da bi se hvalil, tisoče oči, Oči sem čutil vase in godilo mi je neskončno. Kako prijeten žar veje iz zaljubljenih pogledov, povzdignil me

je v strme višave. Neponovljivo elegantno mi je zavihrala srajca v maestralu, ko sem se obrnil in odšel neoziraje se na levo ali desno, niso si zaslužile časti piti, se veseliti z Njim, ki zasluži vse moje spoštovanje in pozornost, nisem hotel videti solz za svojim hrbtom. Pa saj se pripeljejo še prihodnja leta, dovolj naj jim bo letos tega avgustovskega večera.

Odpeljem se na Gorenjsko, v gore in vidim trape, kako silijo tja, kjer sem storil znova vzdihovanja. Ne vedo, da bom visoko pod nebom pustil nova koprnenja.

Skupna ležišča v gorskih brlogih so bila izmišljena, seveda, le zame, da lahko v mojo navzočnost spet natrpajo čimveč leptotic. V temi so se nagnete ob meni, duhale in me negovale s šepetanjem, z božanjem malikovalne ter me obvarovale nočnega mraza, neurja, blisketanja, strel za neka druga božanstva.

Omamljene so se prebujale v rana jutra, še meni se je mešalo v glavi, a vendar nisem nikdar podvomil v samoljublja. Občasno sem se zaposlil že v času, ko sem še gulil počeckane stolčke naše prašne šole, le zato, da bi razširil elipso svojih oboževalk, ekipo srečnežev v moji družbi. Dali so mi najbolj raztrgana, mastna oblačila, da sem se za uspeh, ko sem šel na malico, moral postaviti na najbolj vidno mesto, da so poleg mojih cap opazili še moje razodetje; naj uživajo!

Prišel je kot tornado burni čas pubertetniških viher, dozorevanja mojih tovarišev in mojega kaljenja, zmerom sem bil oproda svojega drevesa in vitez svoje sence. Namreč, jaz sem se rodil že plod, zrel! Lahno v sebi sem negoval prosojno gladino, ki jo je kdaj pa kdaj po milosti sonce obsijalo in se je vanjo zvrčal moj pogled, z jasnega obličja.

Zrasel sem in potreboval sem večje ogledalo, staro stensko se je luščilo in krhalo v meni.

Nakupil sem si zrcal in jih razpostavil v sobi, zahajal sem v najbolj bleščeča se nočna zabavišča, ki odsevajo največ podob, ko so me nadomoma potrebovali še za višje cilje.

Korakali smo in peli borbene v četi na ves glas, v meni pa je ponosno vela simfonija zame. Zbor je le mrmral refrene in rabil za okras. Novič se je polnil predalček s pošto, ko sem zapustil "bridko sabljó", pisala je sosedja, Fritzka, Micka, Lane in druge, rastla mi je cena... .. vrisk, odcepljena veja...

... nekega sončnega junijskega popoldneva se je Filip Lepi spustil z veje. Obesil se je kot Veliki Narcis v zanko, katere vozil si je sam napletel in pripel za palec.

Trdo je trčil v zemljo in sedaj v rahlo neudobnem položaju, z upognjenim tilnikom zre v svoje čudovite ude in telo. V poslednje koticke zavesti, v zadnje kapilare njegovih čarobnih možgančkov je privrelo neskončno morje krvi, dovolj snovi za premišljevanje.

Naj ga nihče ne zmoti!

Kot kaže, tale narobe svet le ni tako napačen!

Pustite bregove,
naj rastejo ob rekah,
naj slonijo na valovih
in se praskajo ob vrbe.

Značilnost resnice je, da boli. Avgljev hlev trideset let niso čistili, dokler ni prišel junak; poskusite tudi vi, vaša pleča so zdrava.

Marjan LIPIČNIK

ILUSTRACIJA: Adi PIRTOŠEK

ODŠLI SO V POKOJ

Ramiza HEPIĆ, upokojena 2. avgusta

Rodila se je 15. decembra 1943 v Stijeni pri Cazinu.

Mati treh otrok: leta 1965 rojenega Zijada, leta 1968 rojenega Rame in leta 1977 rojene Šemsade.

Od 10. aprila 1973 je neprekinjeno delala v ESO. Zaposlila se je kot nekvalificirana delavka in se upokojila kot čistilka v Strojnih obratih.

Stanislav PEČKO, upokojen 31. avgusta

Rodil se je 27. aprila 1957 na Paškem Kozjaku.

Poročen.

Od 14. septembra 1981 je neprekinjeno delal v ESO. Zaposlil se je kot nekvalificirani delavec v Strojnih obratih in v njih delal do upokojitve.

V OZD REK je delal tudi v obdobju 1974-1978, in sicer kot nekvalificirani kopač v jami Preloge.

Leopold OVTER, upokojen 11. septembra

Rojen 12. oktobra 1943 v Vinah blizu Strmca pri Dobrni.

Poročen z Majdo, rojeno Bregar.

Od maja 1976 je neprekinjeno delal v RLV. Zaposlil se je kot nekvalificirani kopač v Jami zahod. Junija 1977 je bil premeščen v Steber 8, decembra 1977 v Jamo Preloge, leta 1978 v Jamo Pesje, leta 1979 nazaj v Jamo Preloge in avgusta 1980 v Priprave, kjer

je delal do upokojitve.

Aprila 1977 je opravil izpit za polkvalificiranega kopača.

Pavel BAHC, upokojen 12. septembra

Rojen 18. decembra 1935 v Kostanjku pri Krškem.

Poročen z Ireno, rojeno Ban.

Od aprila 1961 je neprekinjeno delal v RLV. Zaposlil se je kot nekvalificirani kopač v Jami zahod. Od leta 1967 do 1975 je delal nekaj časa v Jami zahod in nekaj časa v Jami vzhod, tudi na odkopu OMKT. Leta 1975 je bil premeščen v Klasirnico, naslednje leto v Jamsko mehanizacijo in transport, od leta 1977

do upokojitve pa je bil delavec temeljne organizacije Jamski transport.

Februarja 1963 je opravil izpit za polkvalificiranega kopača in maja 1965 še za kvalificiranega kopača.

Dejaven je bil tudi v samoupravnih organih in pri sindikatu.

Veliko je sodeloval v udarniških akcijah.

Nagrajen in dobitnik diplome za vestno in vztrajno delo v delovni organizaciji.

Franc LEDINEK, upokojen 13. septembra

Rodil se je 3. februarja 1934 v Plešivcu pri Velenju.

Poročen z Marijo, rojeno Kotnik.

Od novembra 1963 je neprekinjeno delal v RLV, prvič pa že v letih 1955-1958.

Leta 1963 se je zaposlil kot nekvalificirani kopač v Klasirnici. Marca 1964 je bil premeščen v rudniški zunanji obrat, junija 1964 v Jamo vzhod, marca 1967 nazaj v Klasirnico in nato v Jamo vzhod, leta 1972

spet v rudniški zunanji obrat in leta 1978 v Gradbeno dejavnost, kjer je delal do upokojitve.

Nagrajen in dobitnik diplome za vestno in vztrajno delo v delovni organizaciji.

Hazim JUSUFOVIĆ, upokojen 19. septembra

Rodil se je 3. januarja 1958 v Čekanih pri Srebreniku.

Poročen z Refijo, rojeno Džinić.

Od avgusta 1980 je neprekinjeno delal v RLV. Zaposlil se je kot nekvalificirani delavec v Pripravah, kjer je delal do upokojitve.

Leta 1982 je opravil izpit za polkvalificiranega kopača.

Sodeloval je pri več udarniških akcijah in dobil značko udarnika.

Ivana NIKOLIĆ, upokojena 30. septembra

Rodila se je 12. maja 1931 na Graški gori.

Mati dveh otrok: leta 1952 rojene Marjance in leta 1966 rojenega Simona.

Od februarja 1980 je neprekinjeno delala v skupnih službah našega kombinata. Zaposlila se je kot ekonomska tehničarka in delala pri evidenci zunanjetrgovinskih poslov do upokojitve.

Sodelovala je tudi na eni od udarniških delovnih akcij širšega pomena.

Vesna SMERGUT in Jana PLAZAR

PORTRETA

Franc ŽERDIN, vodja študijskega oddelka skupnih služb RLV

Po več kot dveh mesecih dogovarjanj prek telefona sva s Francem Žerdinom le našla dan in uro, ko je imel čas za pogovor. Jezilo me je, ko sem s skoraj enournno zamudo hitela proti upravni zgradbi RLV v Novih Prelogah, a on ni čakal križem rok, saj mu zaradi obilice delovnih obveznosti čas kar beži.

Do pogovora o njegovem delu sva prišla šele potlej, ko je povedal zanimivo zgodbo iz svojih mladih let v trdni družinski skupnosti, ki še danes veže enajst Žerdinovih otrok.

Da je Franc Prekmurec, je povedala že njegova govorica. Rojen je v vasi Žizki, v občini Črenšovci, med Lendavo in Mursko Soboto.

"Doma smo bili revni in starša v letih po vojni na tistih treh hektarih obdelovalne zemlje nista mogla pridelati dovolj hrane za številno družino, še manj pa zaslužiti denar za šolanje otrok," mu je začela teči beseda o njegovih mladih letih. "Zato je skrb za šolanje najstarejše sestre prevzel stric, ko pa se je ona zaposlila, je ona šolala mlajše sestre in brate, ti pa zopet mlajše od sebe. Tako smo vsi prišli do poklica; nekateri tudi do visokošolske izobrazbe.

Ko sta starša umrla, smo otroci z začetnim kapitalom - njuno skromno zapuščino - ustanovili Žerdinov sklad, nekakšno interno banko, ki se zdaj polni z rednimi mesečnimi prispevki vsakega od otrok. Iz tega sklada si dajemo brezobrestne kredite, kadar jih potrebujemo.

To je le denarni vidik naše družinske povezanosti. Enkrat na leto, na mamin rojstni dan, se namreč vsi otroci zberemo tudi s svojimi družinami - vsako leto pri drugem bratu ali sestri - in imamo nekakšen občni zbor. Naš 'predsednik' je najstarejša sestra, ki je imela od vsega začetka največ posluha za ohranitev družine," je Franc "potegnili črto" pod to svojevrstno družinsko zgodbo. Res svojevrstno in nenavadno, kajti mnogo bolj kot takšne zgodbe krožijo med ljudmi - povedi, koliko bratov in sestra se ob delitvi zapuščine staršev najmanj spre med sabo!

Franc starejšim bratom in sestram ni naložil stroškov svojega šolanja, saj se je leta 1965 vpisal v velenjsko rudarsko šolo, na kateri je bilo šolanje zastoj. Odkrito je priznal, da se je za rudarski poklic odločil samo iz tega vzroka, a dodal še, da mu kasneje za to odločitev nikoli ni bilo žal. Z veseljem se spominja dijaških let in rudarske šole.

"To je bila zelo kvalitetna šola, z dobrimi predavatelji; predavatelji, ki so nam res znali dati veliko znanja. Dijaki smo izkusili tudi leto in pol fizičnega dela v jami. V tretjem letniku smo opravili kopaški izpit, kasneje še nadzorniški izpit in tako šli skozi vse faze na-

OGLAS

Prodajam osebni avto 126 P, letnik 1982, hranjen v garaži.

INFORMACIJE: vsak dan od 18. do 20. ure prek telefona (063) 855-142.

predovanja v rudarskem poklicu," je dejal o času šolanja v Velenju.

"To nam je kasneje, v službah, prišlo zelo prav," še ni odnehal pri povedovanju o svojem strokovnem izobraževanju v rudarski šoli.

"Dijaki smo bili tudi denarno stimulirani: prejemali smo mesečno nagrado v znesku, odvisnem od učnega uspeha, ocen.

Sploh mislim, da je bila takratna šola boljša od današnje tudi zato, ker je bilo vse - znanje, izobraževanje in strokovnjaki - na splošno v družbi bolj cenjeno." V te besede o šolstvu je vpletel tudi svoje osebne izkušnje v šolski praksi, kajti zadnja leta se ukvarja z asistentstvom v rudarski smeri ljubljanske fakultete za montanistiko in je tako dobil seznanjen z vrednotenjem prosvetnega dela.

Kako malo je vredno njegovo asistiranje pri vajah, pove znesek honorarja, ki ga je te dni prejel za cel semester asistence: malo več kot 20 000 dinarjev!

"Tudi ta fakulteta je bila v sedemdesetih letih, ko sem bil jaz njen študent, kvalitetnejša, z leti pa je nivo predavanj na njej začel upadati. Včasih je bil poklic univerzitetnega profesorja priznan, sedaj pa je to delo razvrednoteno tako z materialnega kakor moralnega vidika. Zato profesorji tudi odhajajo iz prosvete, kar je, žal, splošen pojav v šolstvu na vseh nivojih izobraževanja," je kar nekam resignirano pribil o razmerah v šolstvu dandanes.

Pohvalil pa se je z delom oddelka skupnih služb RLV, ki ga vodi; ta, študijski oddelek, je organizacijsko sicer vpet v razvojno-tehnični sektor cele delovne skupnosti skupnih služb DO RLV.

V študijski oddelek skupnih služb RLV je Franc prišel pred enajstimi leti, njegov vodja pa je dve leti. In kaj je povedal o njem in njegovi dejavnosti?

"Študijski oddelek strokovnih služb RLV je zasnoval dr. Rudi Ahčan, ki je zdaj profesor na ljubljanski fakulteti za montanistiko. Zasnoval ga je z namenom, da bi prek njega uvajali v jame RLV novo tehnologijo, to je nova strokovna tehnična sredstva, postopke, metode in načine dela. Ta zasnova dela oddelka je tudi ostala, le da smo jo dopolnjevali. Danes se v oddelku uvajajo v delo tudi rudarski inženirji pripravniki, saj vsa tri leta svojega pripravništva delajo v njem.

Poleg tega študijski oddelek skupaj z elektro-strojnim sektorjem skupnih služb RLV in ESO sodeluje pri razvoju novega jamskega odkopnega podporja, tehnologije dela z njim in opreme za pripravavska delovišča. Že drugo leto poteka prek našega oddelka tudi poučevanje strokovnih predmetov v okviru Centra srednjih šol v Titovem Velenju; v to dejavnost je vključenih enajst inženirjev različnih strok in s temi predavanji nam je uspelo porušiti mejo med teorijo in prakso v rudarski usmeritvi srednjega usmerjenega izobraževanja.

Omenil bi še eno nalogo našega oddelka, ki je ravno sedaj v izvajanju: v jami Pesje pripravljamo preizkus polaganja mreže na plošči DOWTY S 2/1. Pri tem uvajamo trak za odvoz premoga s pripravskega delovišča, ki ga je možno mehanizirano krajšati in daljšati. Rezultati tega dela, inovacijskega, so zelo obetavni," je Franc končal jedrnat opis dejavnosti študijskega oddelka skupnih služb RLV, v katerem je on v vlogi njegovega vodje zadovoljen. Moti ga le to, da mu vedno znova zmanjkuje časa. Posebno za intenzivnejše delo z mladimi delavci, ker se pač zaveda, da je delo z mladimi delavci zelo odgovorno, vendar tudi za vsakogar, ki se pri njem obnese, zelo hvaležno. Zanj še posebno, ker večino pripravnikov pozna s predavanji na fakulteti in ve, da so polni znanja in optimizma in da bi bili zelo razočarani, če po študiju ne bi imeli priložnosti izpolniti vsaj del svojih poklicnih pričakovanj.

Franc torej rad dela z mladimi ljudmi, ima posluš za njihove želje in jih zna tudi prav usmerjati.

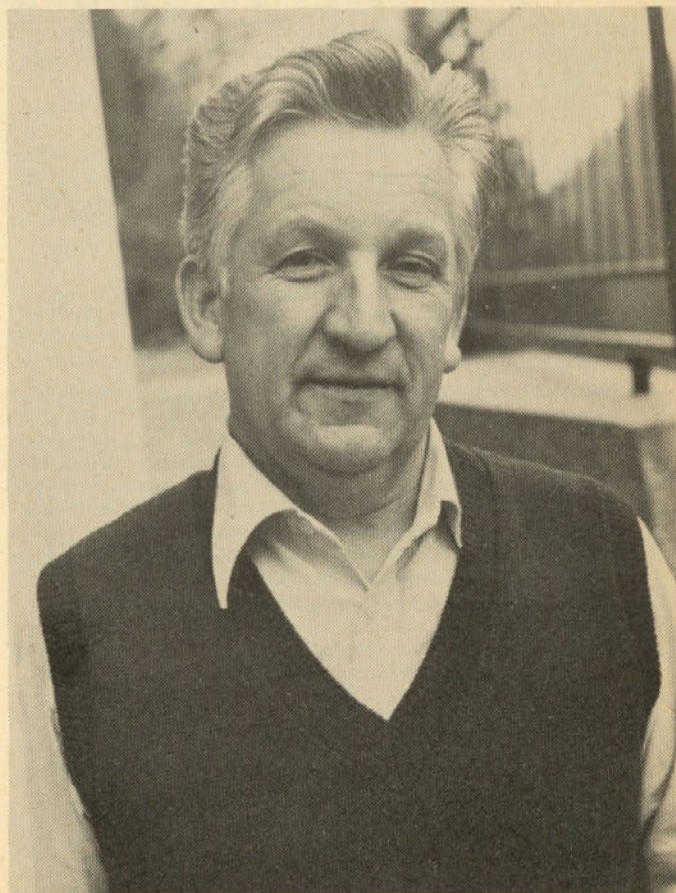
Glede na to, iz kakšne svojevrstne družine izhaja in da je eno od njegovih splošnih življenjskih vodil, da je družina družbena celica, h kateri se mora vsak človek vračati po moč za premagovanje težav, boste razumeli, da je prav z žarom spregovoril tudi o svoji družini... O tem, da z ženo Marjano, otroško zdravnico, osemletnim sinom Matijo in šestletno hčerjo Tino resnično zaživi tiste kratke proste ure po vseh opravljenih delovnih obveznostih, rednih dopoldanskih in občasnih popoldanskih.

Otroka ga razveseljujeta s svojo otroško igrivostjo in živahnostjo, z dobrimi uspehi v šoli in delom doma. Ob koncu tedna pa se štiričlanska Žerdinova družina najraje odpelje proti Ptuj, kjer živijo ženinini starši in kjer se Franc sprosti in najde zadovoljstvo pri negovanju brajde.

Diana Janežič

Franc ŽERDIN - od sredine tega meseca ne več vodja študijskega oddelka, temveč vodja razvojno-tehničnega sektorja skupnih služb in član poslovnega odbora DO RLV!

Jure ROTOVNIK

OGLAS

Prodaj kombi FIAT 850, letnik 1979, v voznem stanju, registriran do julija 1987. Cena po dogovoru.

INFORMACIJE: dopolne prek telefona (063) 855-231, interno 236, in popoldne prek telefona (062) 849-288.

Jure ROTOVNIK, oskrbnik reševalnih aparatur v službi za varstvo pri delu v RLV

Ko zavije razrita in le delno zakrpana cesta iz Šoštanja v sotesko Penk, začuti popotnik utesnjenost zaradi vijugaste ceste pod strmim bregom na desni, levč hladnih železniških tirov in skrajno levo umazane reke Pake, ki je v tem jesenskem času upadla in nesramežljivo razkazuje še z odpadki "okrašena" bregova svoje struge.

Ob vhodu v sotesko je sredi hriba na desni strani nekaj hiš. Vedno, kadar me je pot vodila tod mimo, sem se spraševala, kakšni ljudje so si zgradili domove tu zgoraj, na strmem pobočju. Nedavno pa sem imela enega od ljudi v teh domovih priložnost spoznati...

Jure Rotovnik se je sem, v Skorno, kot se temu manjšemu zaselku in tistemu večjemu na drugi strani hriba uradno reče, priženil, in to leta 1963. Bila je to zanj velika sprememba, saj je njegov rodni dom na Legnu pri Slovenjem Gradcu, z 12 hektarov veliko kmetijo, ki leži pretežno v ravnini.

Stroga starša sta svojih 10 sinov in 4 hčere hitro vpregla v trdo kmečko delo. "Zato," se je Jure pohvalil, "pa nismo nikoli stradali."

Zemlja jim je dajala dovolj hrane - domačim in vsakemu, ki je prišel v njihovo hišo. Tudi partizanom in Nemcem med drugo svetovno vojno.

"Nemci so navadno prikorakali v hišo in pobrali, kar so potrebovali, za partizane pa smo hrano nalagali v skrito shrambo, iz katere so jo potem odnesli," je Jure luščil iz spomina dogodke, ki jih je kot sedem-, osemletni fantič doživljal sam ali jih pomni po pripovedovanju domačih.

"Naša družina in kmetija je vojno dobro prestala, čeprav smo seveda imeli tudi hude ure, polne strahu in pričakovanja, kaj se bo zgodilo... Dobro prestali zato, ker smo tako okupatorju kot partizanom bili bolj v korist, če smo lahko doma kolikor toliko nemoteno obdelovali zemljo in pridelovali hrano, kot pa da bi nosili puške," je pridal Jure "pod črto" obujanja spominov na vojna leta.

Jure je bil na dom, starše, brate in sestre zelo navezan. Pa na zemljo in delo na njej. Do svojega štirindvajsetega leta starosti doma nikoli ni zapustil za dalj časa, zato mu je bilo težko, ko je spoznal, da jih je doma preveč in si bo moral zato poiskati delo v svetu.

"To je bilo najtežje obdobje v mojem življenju. Prišel sem med neznane ljudi v Velenje, med rudarje v velenjski rudnik. Trdega dela se nisem bal, saj sem ga bil vajen. Tako sem postal eden od 3 600 rudarjev, kolikor jih je bilo v RLV takrat, leta 1961, in si mislil, če zdržijo oni, bom tudi jaz.

Poklic rudarja sem začel opravljati na šolskem čelu v jami Preloge in tam preživel celih štirinajst let," je Jure poudaril.

Nepozabnih, si upam dodati, saj se delovnih tovarišev iz jame Jure zelo rad spominja in se z mnogimi še danes pogosto srečuje.

V štirinajstih letih dela v jami je ob delu dosegel kvalifikacijo, opravil izpit za jamskega reševalca in leta 1974 še izpit za strelca v metanskih jamah. Potem pa je zbolel. Zdravnik je Juretu zaradi obolelega srca prepovedal jamsko delo, in premestili so ga v službo za varstvo pri delu, natančneje, postal je oskrbnik reševalnih aparatov v jamski reševalni postaji RLV. To delo fizično ni težko, je pa zelo odgovorno, saj imajo štirje delavci v reševalni postaji na skrbi okoli 600 reševalnih aparatov. Redno jih morajo pregledovati, odpravljati morebitne okvare na njih; skratka, skrbeti, da je vsak reševalni aparat brezhiben in pripravljen za uporabo.

Jure je s ponosom povedal, da se še nikoli doslej ni zgodilo, da bi se jamski reševalci bali spustiti v jame RLV v reševalno akcijo ali samo na vajo; bali zato, ker bi jim morda reševalni aparati lahko zatajili. S tem se je pohvalil tudi zavoljo tega, ker so se v nekaterih jugoslovanskih rudnikih že zgodile nesreče, celo s smrtnim izidom, ker jamski reševalci niso imeli na voljo brezhibne opreme... Ob tem se je Jure z mislimi spet povrnil nazaj v leta, ko je bil še rudar.

"Resnično pravo navezanost med sodelavci, solidarnost in pripravljenost za pomoč najdeš v redkokaterem poklicu, a med rudarji je nujna, če hočejo delati in preživeti. V najtežjih trenutkih smo dihali kot eden. Ob kakšni nesreči smo bili na trnih, dokler nismo za slehernega med nami zvedeli, kaj je z njim," je razpredal besede o svojih izkušnjah Jure, ki je tudi stalni član jamske reševalne čete RLV.

S premetitvijo iz jame in boleznijo se je Juretovo življenje v marsičem spremenilo, ne pa tudi umirilo. Vsak dan je na delu v RLV resda le 4 ure, se je pa zato doma vpregel v delo v svoji krajevni skupnosti. Pa tudi pri hiši veliko sam postori.

Ves čas med sicer sproščenim klepetom se mi je zdelo, da mi želi po vedati še nekaj; da samo čaka, kdaj ga bom vprašala. Potem pa je sam prišel z besedo na dan in začel pripovedovati:

"Ko smo prenavljali staro hišo ženinih staršev, se nam je ob podiranju zadnje stene, naslonjene na breg, začela zemlja nenadoma vdirati in nastala je velika luknja, in ko smo vanjo spustili človeka z baterijo, je zavpil, da je našel 'Postojnsko jamo'..."

Tako se je pričela širiti zgodba o danes že dokaj znani naši, Rotovnikovi jami. Leta 1978 je ta jama bila odkrita 16 metrov daleč, dostop vanjo in prehod po ozkem rovu pa sem uredil jaz s svojimi sorodniki. Potem pa so se nadaljnjih odkopavanj in raziskovanj jame lotili še jamarji iz Topolšice in do danes odprli jamo 54 metrov daleč."

Tako zanimivost si je bilo seveda vredno ogledati. Z Juretom sva stopila v električno razsvetljen ozek, a dovolj visok rov za pokončno hojo, in ko sem se začela razgledovati naokrog, kar verjeti nisem mogla, da se v nedrjih na pogled čisto navadnega hriba v Skornem skriva takšno bogastvo kraškega sveta: apnenčasti stebri, kapniki različnih velikosti in oblik.

Po strmih železnih stopnicah sva prilezla v kapniško dvorano, veliko 10 metrov krat 10 metrov, ki je pravi biser te jame. Jure mi je razkazoval posebnosti v njej in me opozarjal na nekatere izredno lepe primere kapnikov; čudes, ki človeku vsaj s kancem domišljije pričarajo psa, ptico, božjo družino ob jaslicah. In vse to je še lepše, kadar zunaj dežuje in se po teh čudežih narave zlivajo tanki curki vode, ki prenika v jamo.

"Jama je registrirana kot naravni spomenik in še zdaleč ni v celoti raziskana," je Jure nadaljeval svojo pripoved o njej. "Mnogo slovenskih strokovnjakov za jamarstvo jo je že obiskalo in si jo podrobno ogledalo. Odkrili so, da v njej ni živel človek in da je tudi drugo življenje v preteklosti bilo v njej redko, ker je bila jama na debelo zalita z blatom."

Je pa v Rotovnikovi jami mnogo življenja danes. Že nekaj časa je odprta in na ogled turistom; letos jih je bilo v njej okoli 2 000. Največ ima obiskovalcev iz zdravilišča Topolšica, zakaj njim je pot v Skorno kratka, ogled jame pa jim popestri brezdelne popoldneve. Jure se ob takih obiskih prelevi v kar pravega vodiča.

Najin klepet se je zavlekel že v tretjo uro, a sva kljub temu o mnogih stvareh, ki burkajo Juretovo domišljijo in spomin, spregovorila le bežno. Bolj mimogrede sem, denimo, zvedela tudi, da ima Jure dve hčeri; mlajši je ime Danijela in je zaposlena v naši delovni skupnosti Družbeni standard, starejši je ime Irena in uči matematiko in fiziko v osnovni šoli, žena - ime ji je Rozika - pa je zaposlena v obratu maziškega Elcroja v Šoštanju.

Ves čas pogovora je Jure v svojo pripoved vpletal tudi svoje brate in sestre. Zakaj še vedno so velika in složna skupnost; četudi sta starša že deset let mrtva. Enkrat na leto se zberejo na družinskem srečanju, ki je prava veselica, saj se je vsa rodbina razširila že na okoli 100 članov.

Jure je nazadnje zamahnil z roko in dejal, da bi lahko o svojem življenju govoril še in še, preden pa sva se razšla je izrekel še tole čestitko:

"Vsem rudarjem čestitam za 29. november, dan republike."

Diana JANEŽIČ

Obvestilo za vse vpisnike zimskega letovanja v hotelu Igman na Bjelašnici

Objavljena cena v razpisu tega letovanja (v Informatorju 23/86) 56 200 dinarjev ne vključuje stroškov prevoza.

Skupaj s stroški avtobusnega in letalskega prevoza je cena tega 7-dnevnega letovanja 89 500 dinarjev in v to ceno so poleg stroškov prevoza všteti stroški za 7 polpenzionov (od dnevnih obrokov hrane vključuje polpenzion zajtrk in kosilo ali večerjo).

Sicer pa je za razpisana zimska letovanja še nekaj prostih mest, v glavnem izven časa šolskih počitnic.

Delovna skupnost REK
Družbeni standard

Nagradna križanka za dan republike

<p>UVODNI DEL TEMELJNA NAČELA</p> <p>1. Etnološko iz pravice vsakega naroda do samoodločbe, ki vključuje tudi pravico do oцепitve, so se narodi Jugoslavije na podlagi svobodno izražene volje v skupnem boju vseh narodov in narodnosti v narodnoosvobodilni vojni in socialistični revoluciji v skladu s svojimi zgodovinskimi težnjami, zavedajoč se, da je nadaljnja krepitev bratstva in enotnosti skupni interes, skupaj z narodnostmi, s katerimi živijo, združili v zvezno republiko svobodnih in enakopravnih narodov in narodnosti in ustvarili socialistično zvezano skupnost delovnih ljudi — Socialistično federativno republiko Jugoslavijo, v kateri v interesu vsakega naroda in vsake narodnosti posebej in vseh skupaj ureščujejo in zagotavljajo:</p> <p>socialistično družbene odnose, ki temeljijo na samoupravljanju delovnih ljudi in varstvo socialističnega samoupravnega sistema; nacionalno svobodo in neodvisnost; bratstvo in enotnost narodov in narodnosti;</p>					KUNEC	VRSTA DRG. KEM. SPOJIN	BRIGA, ZASKRBLJENOST	TOVARNA V KOPRU	AHIL	PRIVRŽENEC VOLUNTARIZMA	MORSKA OŽINA V INDOEZIJ			
<p>2. člen</p> <p>Delavec pri uredničevanju svojega stalnega položaja v združenem delu in družbi odločajo svobodno, neposredno in enakopravno v odnosu samoupravne demokratične povezanosti ter vzajemne odgovornosti in solidarnosti in v odnosih enakopravnosti narodov in narodnosti o svojem in celotnem družbenem delu in temeljni organizaciji in drugih organizacijah državnega dela, drugih samoupravnih organizacijah in skupnostih ter v družbi v celoti.</p> <p>Socialistični samoupravni družbenoekonomski odnosi v združenem delu zagotavljajo, da delavec na podlagi pravice dela z družbenimi sredstvi ter enakih pravic, odgovornosti in odgovornosti glede produkcijskih sredstev in drugih sredstev družbene reprodukcije, ki so družbena lastnina, in svojem skupnem in splošnem družbenem interesu odločajo o svojem delu in o pogojih in rezultatih svojega dela.</p> <p>Pri urejanju splošnih delovnih pogojev ter pri vključevanju, usmerjanju in družbenem planiranju v združenem delu odločajo delavec tudi po svojih delegacijah in delegatih v skupnih družbenopolitičnih skupnostih v okviru svojih z ustavo in zakonom oziroma statutom določenih pravic in dolžnosti.</p>				<p>3. člen</p> <p>Temelj socialističnega samoupravnega združenega dela so:</p> <ul style="list-style-type: none"> — oblast delavskega razreda in vseh delovnih ljudi; — družbena lastnina produkcijskih sredstev, ki vključujejo kariklenih sistem proizvodnje blaga in zkoriščenju talnega dela in 										
<p>Sestavljen in narisan: LOM</p>	<p>KEMIČNA ANALIZA Z ELEKTROLIZO</p>	<p>IZVRŠEVA - NJE LIKVIDACIJA</p>	<p>STRICI NEZNANKA V MATEMATIKI</p>	<p>RAHEL SPANEC NADEŽNA ŽUŽELKA</p>	<p>NOBELIJ TORIJ</p>	<p>PROMETNA OZNAČBA ARZEN</p>	<p>SOMBOR Otto Hahn</p>	<p>ANGLŠKI POLJAN</p>	<p>ZADRUGA V CARSKIRUSIJI</p>	<p>Konstantin Fockin</p>				
PROPELER														
LIKTOR				VOJVODIN+SKA REKA NORDIJSKA BOGINJA MORTA					KRAJ V ZRN RIMSKA 4					
PRAVOSLAVNI NADŠKOF					POKRAJINA V SAUDSKI ARABIJI				SPREMLJEVALEC BOGA EROSA	KALCIJ				
KILOVOLT			VALJEVO Rene Cozy											
TRINOG, NASILNIK													LANTAN RIMSKA 500	
MEDNARODNA OZNAKA Samarije Namelje, Čeljustovalec													PRIDELEK CEBEL	OMALOVA - ŽUJOČ NAZIV ZA CIGANA
Diag Anžonov			MEDN. OZ. NAKA ZA LEICHTENSTEIN BARAKA										Božena Nemcova	Cole Porter METRONOM TAKTOMER
KRAJ V UGANDI (ob zopornem Nilu)										PIERRE				
NOTOVJE									BOBLJENE TEKME					
NADAV				PODRUČJE OKOLIŠ Saima Lagaribaf										
Loqus Sigilli			REČI FRANCOSKA REKA (ob Siciliji)							IME HRV. PISATELJA VELIKANO - VICA	KRATICA NABE TELEVIZIJE			
ITALEC					OBDELANA ZEMLJA KOTOR				NEKDANJI VOJAK OZIRALNI ZAJMEK					
Zveža Vojnih Invalidov									TEKMOVALLEC V KANUJU					
PRIPADNIK AONOV									LETOVIŠČE PRI OPATIJI	KOVANJE				

SLOVARČEK ZA POMOČ PRI REŠEVANJU ● AHRDORF - kraj v ZRN, ob cesti Aachen - Koblenz ● AIN - reka v vzhodni Franciji, ob švicarski meji ● ALAS - morska ožina v Indoneziji, med otokoma Sumbawa in Lombok ● ASIR - pokrajina v Saudski Arabiji, ob Rdečem morju ● ATURA - kraj v Ugandi, ob Viktorijinem Nilu.

Rešitve s svojim točnim poštnim naslovom pošljite v uredništvo Rudarja - Informatorja do 15. decembra. Izmed pravih rešitev bomo tri izžrebali in njihove reševalce nagradili s knjigami v vrednosti okrog 1 350, 800 in 550 dinarjev. /Uredniški odbor/

Prijetno praznovanje!

Srečno!